

Bydgoszcz, dnia 22 czerwca 2011 r.

WPN.6202.41.2011.PD.4

URZĄD MIASTA I GMINY W MROCZY
Biuro Rady Miejskiej w Mroczy
wpłynęło dnia 30. 06. 2011
dat. Nr

Szanowny Pan
Romuald Rosiński
Przewodniczący Rady
Miejskiej w Mroczy

Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) w załączeniu przekazuje projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Wieleckie”, z uprzejmą prośbą o zaopiniowanie powyższego projektu.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Marek Machnikowski
Regionalny Konservator Przyrody
w Bydgoszczy

Otrzymują:

1. Adresat + załącznik,
2. a/a.

Kontakt w przedmiotowej sprawie z Panem Przemysławem Doboszewskim pod numerem telefonu 052 55 11 350-360 wew. 6025.

Projekt

z dnia 27 czerwca 2011 r.

Zatwierdzony przez

**ZARZĄDZENIE NR/2011
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY**

z dnia 2011 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Wieleckie”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.¹⁾), zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Wieleckie”, zwanego dalej „rezerwatem” na okres 20 lat od dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

§ 2. 1. Celem ochrony rezerwatu jest zabezpieczenie i zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych cennych środowisk wodnych, bagiennych oraz leśnych stanowiących miejsca lęgów i występowania licznych gatunków ptaków w tym gatunków rzadkich w skali kraju i Europy.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celów, o których mowa w ust. 1. są:

- 1) niekorzystne zmiany hydrologiczne wpływające na stan i jakość awifauny oraz zasoby florystyczne ekosystemu;
- 2) antropopresja (nielegalny połów ryb, wędkowanie, lokalizacja przy granicy z rezerwatem ambon łowieckich) związana z położeniem rezerwatu w sąsiedztwie wsi Wiele;
- 3) znaczne tempo eutrofizacji jeziora związane z dopływem biogenów z pól uprawnych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu;
- 4) postępujące zarastanie zbiornika wodnego roślinnością szuwarową, wzmożona sukcesja roślinności szuwarowej i krzaczastej we wschodniej części zbiornika.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków przedstawia tabela stanowiąca załącznik Nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Ochronie czynnej podlega cały obszar rezerwatu.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, przedstawia tabela stanowiąca załącznik Nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnionych dla celów edukacyjnych oraz określenie sposobu ich udostępniania przedstawia tabela i mapa stanowiąca załącznik Nr 3 do zarządzenia. Na terenie rezerwatu nie wyznacza się obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa.

§ 7. Na terenie rezerwatu nie wskazuje się miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza.

§ 8. Wprowadza się następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mrocza, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych:

- 1) zaleca się uwzględnić w planach zagospodarowania przestrzennego utrzymanie stabilnych warunków hydrologicznych jeziora Wieleckiego, w szczególności późnym latem i wczesną jesienią, poprzez przebudowę istniejącej zastawki na stały próg piętrzący w celu zachowania ciągłości trwania w stanie niezmienionym siedlisk przyrodniczych stanowiących miejsca lęgów i występowania licznych gatunków ptaków oraz zabezpieczenia lęgów ptaków;
- 2) zaleca się zachować otaczające rezerwat grunty określone, w ewidencji gruntów obowiązującej w dniu wejścia w życie przedmiotowego zarządzenia, jako użytki zielone, ze szczególnym uwzględnieniem łąk - w chwili obecnej ekstensywnie użytkowanych.

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. Nr 157, poz. 1241; M. P. Nr 69, poz. 894, Dz. U. z 2009 r. Nr 215, poz. 1664, Dz. U. z 2010 r. Nr 76, poz. 489, Dz. U. Nr 119, poz. 804, M. P. Nr 76, poz. 954, Dz.U. z 2011Nr 34, poz 170.

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr/2011
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 2011 r.

**IDENTYFIKACJA ORAZ OKREŚLENIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROZEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ ICH SKUTKÓW.**

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposób eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Niekorzystne zmiany hydrologiczne wpływające na stan i jakość awifauny oraz zasoby florystyczne ekosystemu.	Wykonanie prac hydrotechnicznych polegających na przeciwdziałaniu zmianom poziomu wód gruntowych, kształtujących też poziom wody w jeziorze oraz zmianom warunków dopływu wód ze zlewni. Wykonanie odpowiednio zabezpieczonej zastawki na rzece Rokitce lub stałego progu podpiętrzającego utrzymującego stabilny poziom lustra wody późnym latem i wczesną jesienią.
2.	Postępujące zarastanie zbiornika wodnego roślinnością szuwarową. Wzmoczona sukcesja roślinności szuwarowej i krzaczastej.	Utrzymanie stabilnego poziomu wód Jeziora Wieleckiego. Ograniczenie rozwoju roślinności szuwarowej, głównie trzciny poprzez mechaniczne niszczenie kłaczy oraz wykaszanie w sezonie zimowym w celu zwiększenia powierzchni strefy ekotonowej szuwarów i wody. Wycinanie w zbiorowiskach szuwarowych półwyspów trzcinowych, zatoczek i korytarzy wodnych, w celu zwiększenia długości linii brzegowej jeziora i powiększenie strefy ekotonowej pomiędzy zbiorowiskami szuwarów i otwartą wodą w celu poprawy warunków lęgowych w aspekcie ochrony przed drapieżnikami.
3.	Antropopresja	Likwidacja istniejących urządzeń łowieckich - odsunięcie o przynajmniej 500 m zlokalizowanych przy granicy z rezerwatem ambon łowieckich, Oznaczenie rezerwatu tablicami informacyjnymi (o charakterze edukacyjnym, wskazującym zagrożenia i sposób ich eliminacji), Usuwanie nielegalnie wzniesionych, prowizorycznych pomostów wędkarskich.
4.	Znaczne tempo eutrofizacji jeziora.	Monitoring jakości wód Rokitki i jeziora Wieleckiego. Ograniczenie dopływu biogenów z okolicznych pól.

Załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr/2011
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 2011 r.

**OKREŚLENIE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ,
Z PODANIEM ICH RODZAJU, ZAKRESU I LOKALIZACJI.**

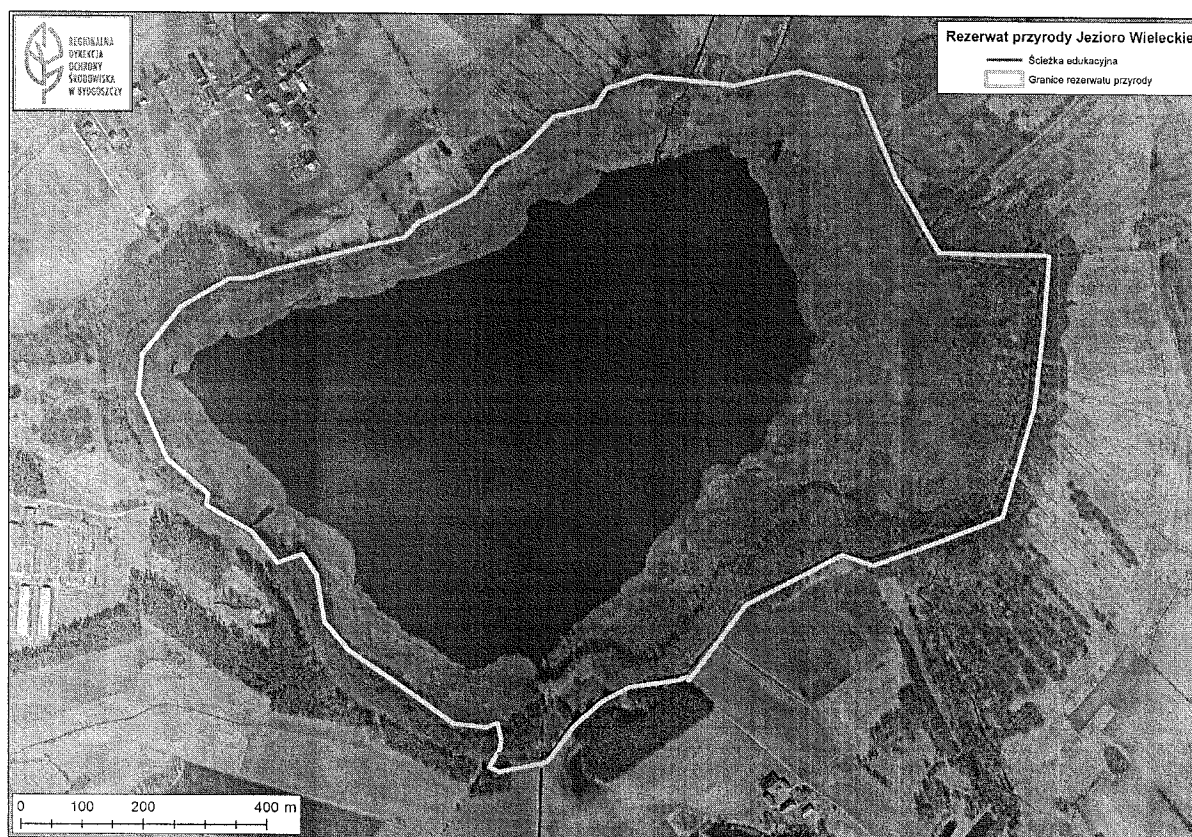
Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Wykonanie odpowiednio zabezpieczonej zastawki na rzece Rokitce lub stałego progu podpiętrzającego.	Ustalenie optymalnego dla ptaków poziomu wody w jeziorze. Wykonanie odpowiednio zabezpieczonej zastawki na rzece Rokitce lub stałego progu podpiętrzającego stabilizującego przepływ wody przez rezerwat przyrody Jezioro Wieleckie – stabilizacja poziomu wód w jeziorze, nie dopuści do nadmiernego obniżania poziomu lustra wody późnym latem i wczesną jesienią, zapewni stały poziom wody poprzez cały okres lęgowy.	Działka ewidencyjna 215/2, obręb Wiele - rzeka Rokitka przy wypływie wody z jeziora Wieleckiego, w miejscu istniejącej zastawki.
2.	Cięcia, koszenie i usuwanie nadmiaru roślinności w zbiorowiskach szuwarowych o znacznej szerokości w celu zwiększenia powierzchni strefy ekotonowej szuwarów i wody. Ograniczenie nadmiernej ekspansji trzciny i zarośli wierzbowych.	Cięcia w okresie zalegania pokrywy lodowej, co 3-4 lata, usuwanie biomasy. Tworzenie zatoczek, półwyspów trzcinowych i korytarzy wodnych o szerokości ok. 2 m, w odstępach ok. 20 m poprzez usuwanie roślinności w celu zwiększenia powierzchni strefy ekotonowej szuwaru i wody.	Działka ewidencyjna 215/2, obręb Wiele - obszary najszerszych zbiorowisk szuwarowych - północna i wschodnia część rezerwatu.
3.	Tworzenie sztucznych pływających wysp.	Wykonanie sztucznych pływających wysp z materiału uzyskanego poprzez usuwanie roślinności krzewiastej w celu powrotu gatunków z rzędu: siewkowych <i>Charadriiformes</i> oraz poprawy warunków lęgowych, w aspekcie ochrony przed drapieżnikami.	Działka ewidencyjna 215/2, obręb Wiele - obszar tafli wody jeziora Wieleckiego.
4.	Pozostawienie naturalnej sukcesji zbiorowisk szuwarowych.	Pozostawienie naturalnej sukcesji miejsc wąskiego pasa roślinności szuwarowej w celu zwiększenia strefy ekotonowej pomiędzy taflą jeziora i przyległymi zbiorowiskami leśnymi.	Działka ewidencyjna 215/2, obręb Wiele - obszar najwęższego pasa roślinności

			szuwarowej graniczącej ze zbiorowiskami leśnymi – od strony południowej i zachodniej.
5.	Prowadzenie monitoringu gatunków ptaków, zwierząt, roślin i stanu siedlisk.	Monitoring gatunków ptaków z rzędów: blaszkodziobych <i>Anseriformes</i> w trakcie wiosennej i jesiennej wędrówki oraz monitoring awifauny lęgowej rezerwatu w celu korygowania na bieżąco działań ochronnych – wykonywać cyklicznie co minimum 5 lat. Prowadzić obserwacje ichtiofauny. Prowadzić obserwacje rozrostu zbiorowisk szuwarowych i innych siedlisk przyrodniczych istotnych dla awifauny w celu korygowania na bieżąco działań ochronnych.	Działka ewidencyjna 215/2, obręb Wiele - obszar całego rezerwatu w miejscach występowania danych gatunków.
6.	Ograniczenie tempa eutrofizacji jeziora.	Utrzymanie stabilnego poziomu wód jeziora Wieleckiego późnym latem i wczesną jesienią. Obserwacje stanu jakości wód rzeki Rokitki i jeziora Wieleckiego. Edukacja rolników posiadających grunty uprawne wokół jeziora w celu zmniejszenia używania nawozów i ograniczenia dopływu biogenów. Edukacja prowadzona poprzez ulotki, broszury, spotkania.	Działka ewidencyjna 215/2, obręb Wiele - obszar wpływu i wypływu Rokitki do jeziora, zbiornik wodny.
7.	Zmniejszenie antropopresji na awifaunę jeziora.	Wyznaczenie ścieżki dydaktycznej zgodnie z załącznikiem Nr 3 niniejszego zarządzenia. Likwidacja istniejących urządzeń łowieckich - odsunięcie o przynajmniej 500 m zlokalizowanych przy granicy z rezerwatem ambon łowieckich. Oznaczenie rezerwatu tablicami informacyjnymi (o charakterze edukacyjnym, wskazującym zagrożenia i sposób ich eliminacji). Usuwanie nielegalnie wzniesionych, prowizorycznych pomostów wędkarskich.	Działka ewidencyjna 215/2, obręb Wiele.

Załącznik Nr 3 do Zarządzenia Nr/2011
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 2011 r.

**WSKAZANIE OBSZARÓW I MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH DLA CELÓW
EDUKACYJNYCH ORAZ OKREŚLENIE SPOSOBU ICH UDOSTĘPNIANIA.**

Lp.	Cel udostępniania	Obszary lub szlaki udostępniania	Sposób udostępniania
1.	Edukacja.	Po wyznaczonej ścieżce edukacyjnej na obszarze działki ewidencyjnej 215/2 obręb Wiele.	Ruch pieszy po wyznaczonej ścieżce edukacyjnej.

Uzasadnienie

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Wieleckie” jest dokumentem określającym sposoby ochrony poszczególnych typów ekosystemów terenu rezerwatu. Dla właściwego funkcjonowania rezerwatu i jego ochrony plan ochrony zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.) sporządza się na okres 20 lat. Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia plan ochrony dla rezerwatu przyrody, sporządzony na podstawie wytycznych zawartych w art. 20 ww. ustawy.

Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Wieleckie” został zaopiniowany przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, pismem z dnia 2011 r., przez Agencję Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa, Oddział Terenowy Bydgoszcz pismem z dnia 2011 r., Radę Gminy Mrocza uchwałą Nr, z dnia 2011 r. oraz przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy uchwałą Nr, z dnia 2011 r. oraz uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego postanowieniem znak, z dnia 2011

Obwieszczeniem z dnia 2011 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu ochrony i możliwość składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11, art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794). Nie zgłoszono/Zgłoszono uwag(i) w związku z udziałem społeczeństwa.

W planie ochrony nie wskazano miejsc na terenie rezerwatu, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza zgodnie z zapisami (art. 20 ust. 3 pkt 6) ustawy o ochronie przyrody, jak również nie przewidziano udostępnienia rezerwatu dla celów turystycznych, rekreacyjnych, sportowych oraz amatorskiego połowu ryb i rybactwa. W niniejszym zarządzeniu wskazano obszary i miejsca udostępniane dla celów edukacyjnych oraz określono sposób ich udostępniania (załącznik Nr 3 do zarządzenia). Nie wskazano także obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych. Udostępnianie rezerwatu przyrody w celu prowadzenia badań naukowych może nastąpić po uzyskaniu zgody na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 24 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje nadzór nad ich rodzajem i metodyką, mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie.

Rezerwat utworzono w celu zabezpieczenia i zachowania ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych cennych środowisk wodnych, bagiennych oraz leśnych stanowiących miejsca lęgów i występowania licznych gatunków ptaków w tym gatunków rzadkich w skali kraju i Europy. Strategicznym celem ochrony rezerwatu jest zabezpieczenie miejsca odpoczynku, żerowiska i noclegowiska dla wyjątkowo licznie zatrzymujących się na jeziorze gęsi zbożowych *Anser fabalis*, gęsi białoczelnych *Anser albifrons* i łabędzi krzykliwych *Cygnus cygnus* w trakcie wiosennej i jesiennej wędrówki oraz zachowanie bogatej awifauny przelotnej i lęgowej rzadkich gatunków wodno – błotnych takich jak: bąk *Botaurus stellaris*, bączek *Ixobrychus minutus*, podróżniczek *Luscinia svecica*, wąsatka *Panurus biarmicus*.

Rezerwat położony jest poza wyznaczonymi, przekazanymi do Komisji Europejskiej oraz proponowanymi obszarami Natura 2000.

Jednym z głównych zagrożeń w rezerwacie „Jezioro Wieleckie” są niekorzystne zmiany hydrologiczne wpływające na stan i jakość awifauny oraz zasoby florystyczne ekosystemu. W planie uznano za konieczne wykonanie bilansu wód dla jeziora Wieleckiego oraz ustalenie optymalnego dla ptaków poziomu wody w jeziorze jak również wykonanie odpowiednio zabezpieczonej zastawki na rzece Rokitce lub stałego progu podpiętrzającego stabilizującego przepływ wody przez rezerwat przyrody "Jezioro Wieleckie" – stabilizacja poziomu wód w jeziorze, nie dopuści do nadmiernego obniżania poziomu lustra wody późnym latem i wczesną jesienią, zapewni stały poziom wody poprzez cały okres lęgowy.

W przedmiotowym zarządzeniu uwzględniono uwagi Ministra Środowiska przesłane pismem z dnia 8 kwietnia 2011 roku, znak DP-074-54/8359/10/GD. W związku z powyższym wprowadzając ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mrocza, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych, nie poruszono kwestii będących w zakresie kompetencji organów ochrony środowiska określonych w odrębnych aktach rangi ustawowej. Ponadto usunięto zapisy dotyczące spraw uregulowanych w ustawie o ochronie przyrody, tj. udostępniania rezerwatu w celu badań naukowych za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (określone w art. 15 ust. 1 pkt. 24 ustawy o ochronie przyrody) oraz rozszerzono § 2 zarządzenia, precyzyjnie określając przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony przedmiotowego rezerwatu przyrody. W przedmiotowym planie ochrony, zgodnie z uwagami Ministra Środowiska uściślono zakres, lokalizację i sposób prowadzenia działań z zakresu ochrony czynnej.